

Saksbehandler:	Bente Vangdal Espenes	Arkivnr.:	6596
Telefon:	23 08 14 41	Dato:	05.05.2010
Side	1 av 3	Erstatter rundskriv:	

Kirkelige råd og organisasjoners rettigheter ved kjøp av varer og tjenester

KA mottar henvendelser fra medlemmene om problemer som har oppstått i forbindelse med kjøp av varer og tjenester. Siden rådenes rettigheter normalt ikke dekkes av kjøpsloven, foreslår KA et avtaleformular til bruk ved inngåelse av avtaler om kjøp av varer og tjenester.

1. Innledning

KA har mottatt mange henvendelser fra våre medlemmer om problemer som har oppstått i forbindelse med kjøp av varer og tjenester. Problemene har bl.a. omhandlet følgende:

- Inngåelse av kontrakter hvor kjøper ikke har kunnet reklamere over feil ved en vare
- Manglende angrerett ved bestilling av varer over internett
- Problemer med å kunne kreve kjøp opphevet grunnet feil eller forsinkelse

Forbrukerlovgivningen gir et meget gunstig vern for forbruker ved bestilling av varer og tjenester, men fellesråd, menighetsråd, frivillige organisasjoner, stiftelser mv ansees i utgangspunktet ikke som forbrukere etter forbrukerlovgivningen. I forbrukerkjøpslovens § 1 står det følgende om lovens virkeområde:

"Med forbruker menes en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet"

I de fleste kontraktsforhold vil ikke dette skape spesielle utfordringer; man får den varen man har bestilt, varen man bestilte var det man hadde behov for, varen kommer i rett tid, og varen har ikke mangler. Men i noen tilfeller foreligger det

mangler ved leveringen. Da kan det skape mange uforutsette problemer at kirkelige organer og annen frivillig virksomhet ikke har status som forbruker. **Forbrukervern** I henhold til forbrukerkjøpsloven gis kjøper en rekke rettigheter som omtales som *forbrukervern*. I kontrakter som er inngått av parter som ikke ansees som forbrukere gjelder det imidlertid full avtalefrihet, og kjøper vil stå rettslig svakere.

2.1 Reklamasjon

Ved reklamasjon i forbrukerkjøp gjelder en rekke regler som er langt mildere for kjøper enn hva som typisk kan avtales i kjøp mellom næringsdrivende:

- Forbrukere har adgang til å reklamere på en vare innen det har gått rimelig tid, dette gir god mulighet til å områ seg. I kontrakter mellom parter som ikke ansees som forbrukere kan en tilbyder av en vare eller tjeneste utforme avtalevilkår som i prinsippet ikke gir noen mulighet for å reklamere. Tilbyder av vare eller tjeneste kan sette meget korte reklamasjonsfrister i sine salgsvilkår. I visse tilfeller kan fristen ha utløpt ved mottak av varen.
- I henhold til forbrukerkjøpslovene, har kjøper mulighet til å reklamere på forhold ved varen som viser seg etter en tids bruk etter mottak av varen. Dette kan være avskåret i kjøp mellom næringsdrivende, da det kan

Saksbehandler:	Bente Vangdal Espenes	Arkivnr.:	6596
Telefon:	23 08 14 41	Dato:	05.05.2010
Side	2 av 3	Erstatter rundskriv:	

- settes meget korte reklamasjonsfrister. Kjøper har i forbrukerkjøp også meget lang frist til å fremsette reklamasjon. Hvis tingen er ment å vare vesentlig lengre enn to år (f. eks. sofa og tv) kan man reklamere til selger innen det har gått 5 år. For ting som typisk har kortere levetid enn 25 år, kan man reklamere inntil 2 år etter at man har fått varen.

1.2 Risikoens overgang

Ved forbrukerkjøp overtar kjøper ikke risikoen for en vare før den er mottatt. Når man overtar risikoen er man ansvarlig for skader som skjer etter tidspunktet for risikoovergangen. I andre kjøp enn forbrukerkjøp kan det avtales at kjøper skal ha ansvaret for varen under transporten, og at følgelig kjøper er ansvarlig for skader som skjer i dette tidsrommet.

1.3 Forsinkelse og mangler

Ved forsinkelse og mangler har kjøper veldig gode rettigheter som forbruker. Kjøper kan ha krav på både å heve kjøpet (gå fra kjøpet), prisavslag, omlevering samt på erstatning. I andre kjøp enn forbrukerkjøp, er det mulig eksempelvis kun å avtale at forsinkelse skal sanksjoneres med lave dagbøter

1.4 Angrerett ved kjøp

I henhold til angrerettslovens § 11 har man som forbruker en 14 dagers ubetinget returrett på varer kjøpt over nettet. Tilsvarende gjelder for kjøper fra selger utenfor sitt faste utsalgssted. Om man ikke er forbruker, er det fullt mulig for tilbyder å tilby varer over nettet uten angrerett for kjøper.

1.5 Kjøp av håndverkertjenester

Ved kjøp av håndverkertjenester har forbrukeren godt vern etter

håndverkertjenesteloven. Kjøper kan ha krav på heving, erstatning, prisavslag og retting om det foreligger mangel eller forsinkelser. Håndverker kan også ha en plikt til å fraråde materialvalg og valg av byggemåte som erfaringsmessig er lite egnet. Slike rettigheter har ikke andre forbrukere hvis de ikke er avtalt på forhånd.

2. Kirkelige organer og annen frivillig virksomhets status som forbruker i henhold til forbrukerlovgevingen

Når det gjelder spørsmålet om kirkelige organer og frivillig virksomhet kan få status som forbruker står det følgende i forarbeidene til forbrukerkjøpsloven (ot.prp. nr 44 s.38 og 39):

"Departementet nevner (ot.prp. nr 44 s.38 og 39) i tilknytning til dette at:

'sammenslutninger som i dag har status av forbrukere, kan imidlertid sikre de reelle interessentene, oftest en gruppe fysiske personer som er medlemmer i vedkommende sammenslutning (et borettslag, et idrettslag eller lignende), forbrukervern ved at avtalen inngås i den enkelte fysiske personens navn.' "

Forbrukerrådet har ved e-post til KA av 13.08.09, uttalt: "Om kjøp foretatt av foreninger og lignende blir ansett som et forbrukerkjøp blir snarere et spørsmål om hvordan man velger å organisere kjøpene sine."

Det betyr følgelig at KAs medlemmer *kun* kan få status som forbruker om et medlem bestiller varen/tjenesten i sitt personlige navn.

KA ønsker imidlertid *ikke* å oppfordre til en praksis som i prinsippet innbefatter en omgåelse av regelverket, selv om det er

Saksbehandler:	Bente Vangdal Espenes	Arkivnr.:	6596
Telefon:	23 08 14 41	Dato:	05.05.2010
Side	3 av 3	Erstatter rundskriv:	

en omgåelse som faktisk er anbefalt av lovgiver i Odelstingsproposisjonen før loven ble vedtatt. Metoden som følger av lovforarbeidene medfører i tillegg en meget tungrodd prosess.

KA har i stedet utformet et avtaleformular som kan brukes ved inngåelse av avtaler om kjøp av varer og tjenester. Vi anbefaler at dette avtaleformularet brukes ved kjøp av varer over en viss størrelse, f.eks. for kjøp med en pris på over 3000 kroner. Avtaleformularet innebærer at kjøpsavtalen inngås med forbehold om at kjøper ansees som forbruker i avtaleforholdet, selv om det er et kirkelig organ eller en annen frivillig virksomhet som er ansvarlig. Standardformularet følger vedlagt dette rundskrivet.

3. Informasjon om bruk av avtalevilkåret

Når det inngås avtale om kjøp av tjenester eller varer over f.eks. kr 3000, må avtalevilkåret presenteres for selger før bindende avtale inngås. Bindende avtale er inngått når et tilbud fra selger er akseptert av kjøper.

Ved handel på internett vil nettstedets beskrivelse av konkret vare med spesifikasjoner og pris være å anse som et tilbud i avtalerettslig forstand. Kundens klikking på "kjøp"-ikonet ansees som aksept av et tilbud. Siden dette standardformularet er nødt til å forelegges for selger før, eller samtidig med aksept, så er det vanskelig å innta dette standardformularet ved kjøp av varer på internett. Man kan da alternativt ta kontakt med selger per telefon og avtale bestilling per e-post, hvor dette standardformularet kan følge som vedlegg til e-posten.

Frank Grimstad
adm.dir.

Vedlegg: Forslag til avtaleformular til bruk ved inngåelse av avtaler om kjøp av varer og tjenester

Saksbehandler:	Bente Vangdal Espenes	Arkivnr.:	6596
Telefon:	23 08 14 41	Dato:	05.05.2010
Side	4 av 3	Erstatter rundskriv:	

Vedlegg til KA-rundskriv 10/10

Forslag til avtaleformular til bruk ved inngåelse av avtaler om kjøp av varer og tjenester (jf p. 3 og 4 i rundskrivet)

..... (navn på/beskrivelse av vare/tjeneste)

hvor.....er selger/leverandør.

Avtalen inngås med følgende avtalevilkår at

..... (navn på virksomhet)

ansees som og har status som forbruker i henhold til følgende lover:

Forbrukerkjøpsloven, Håndverkertjenesteloven, Angrerettsloven, kredittkjøpsloven, håndverkertjenesteloven.

..... (navn på virksomhet)

har følgelig samme vern som forbruker i dette kjøpsforhold.

.....
Sted / dato

.....
signatur

KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon